

зовнішньому світові; дотримання офіційних і неофіційних правил, які забезпечують ефективну роботу групи; зручний робочий ритм; відношення учасників до помилок, непорозумінь і конфліктів як до шляху зростання [1].

Отже, тренінг розвитку комунікативних навичок дітей молодшого підліткового віку з інтелектуальними порушеннями можна розуміти як своєрідну технологію, яка дає змогу відпрацьовувати комунікативні вміння і навички, наочно ілюструє наслідки прийнятих рішень, дає змогу перевірити альтернативність соціальних зв'язків, дозволяє одночасно застосовувати різну кількість методів комунікативно-ігрової діяльності, підвищуючи ефективність проведення практичних занять. Застосування певного методу визначається особливостями тренінгу: метою і завданнями тренінгу; особистістю тренера, а також учасників тренінгу; забезпеченістю тренінгу необхідними ресурсами. Одночасно під час тренінгу доцільно застосовувати кілька методів.

Література:

1. Бондар В. І. Проблеми корекційного навчання у спеціальній педагогіці: навч. посіб. Київ : Наш час, 2015. 176 с.
2. Карпенко Є. Організація тренінгу спілкування з дітьми різного віку: метод. матер. Дрогобич : РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2016. 145 с.
3. Карпенко Є. Основи психотренінгу : навч. посіб. Дрогобич: РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2015. 78 с.
4. Основи тренерської майстерності: навч.-метод. посіб. / І.М. Матійків, А.І. Якимів, Т.Г. Черняк та ін. Львів : Манускрипт, 2012. 392 с.
5. Соколова Т. Тренінги та розвиток комунікацій. *Відкритий урок*. 2016. №1. С.51–61.

Ломінська Марія Ярославівна

здобувачка магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта»

Науковий керівник:

Горішна Н. М., кандидатка педагогічних наук, доцентка
доцентка кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м.Тернопіль, Україна*

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Ефективність інклюзивної освіти залежить від багатьох факторів. Зрозуміло, що це передбачає відповідну організацію навчального процесу, підготовку педагогів, використання особистісно орієнтованих методів навчання, залучення додаткових ресурсів і кадрів, а також соціально-психологічний супровід сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами. Тобто створення доступного освітнього

середовища для дітей з обмеженими можливостями потребує комплексного та міждисциплінарного підходу [1].

За останнє десятиліття в житті країни відбулися кардинальні зміни та серйозні реформи в діяльності навчальних закладів, у тому числі дошкільних. Саме в дошкільному віці відбуваються важливі процеси становлення особистості дитини, формування її здібностей, інтересу до фізичної культури і спорту, навичок здорового способу життя і на цій основі створення міцної основи здоров'я.

Потреби сучасного суспільства диктують необхідність всебічного розвитку особистості. Зміцнення здоров'я дітей засобами фізкультурно-оздоровчих технологій є одним із найважливіших завдань сучасної медицини та педагогіки [2]. Це питання гостро постає перед дітьми з особливими освітніми потребами (ООП).

Аналізуючи процес фізичного виховання в класах, де навчаються діти з обмеженими можливостями розвитку, слід зазначити, що особливу увагу в роботі з цією категорією дітей приділяється його корекційно-компенсаторній стороні, у тому числі процесу фізичного виховання.

Спостереження та практичний досвід показують, що школярі з вадами здоров'я потребують підвищених рухових навантажень. Корекція порушень фізичного розвитку, моторики та розширення рухових можливостей таких дітей є головною умовою їх підготовки до життя [2].

Практика підтверджує, що якщо для здорових людей рухова активність є нормальною потребою, яка реалізується щодня, то для людей з обмеженими можливостями здоров'я заняття фізичною культурою є життєво необхідними, оскільки вони є більш ефективним засобом і методом фізичної, психічної та соціальної адаптації одночасно. Фізичні вправи, будучи потужним засобом впливу на організм, розширюють діапазон можливостей, перш за все, рухової сфери, порушеної стійким дефектом. Можна навести багато прикладів з практики, коли за допомогою фізичних вправ і спеціальної підготовки коригуються мовленнєві порушення, діти з інтелектуальними порушеннями опановують комплексні гімнастичні програми, незрячі починають впевнено орієнтуватися в просторі, діти з важкими наслідками ДЦП починають ходити і говорити вперше після занять плаванням, прикутий до інвалідного візка майстер високої спортивної майстерності в різних видах спорту [3].

Отже, передбачається, що діти з вадами розвитку сьогодні не обов'язково навчаються в спеціальних закладах: у звичайній загальноосвітній школі вони можуть не тільки отримати кращу освіту, а й успішно адаптуватися до життя, реалізувати потребу в емоційному та фізичному розвитку. На жаль, практика показує, що досі залишається відкритим питання організації процесу розвитку та виховання «особливих» дітей у масовій школі. Це пов'язано не лише зі специфікою методик, а й з невідповідністю кадрів, які створюють інклюзивне освітнє середовище та здійснюють корекційно-психологічний супровід учнів з особливими освітніми потребами. У реалізації інклюзивного підходу в освіті фахівцеві з фізичного виховання і спорту відводиться одна з провідних ролей, оскільки фізичне виховання, на нашу думку, відіграє пріоритетну роль у соціальній адаптації, стимулюючи їх до встановлення контактів з оточуючим світом [1].

Література:

1. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами : зб. наук. праць. № 6(8). К. : Університет «Україна», 2018. С. 17–18.
2. Калінін В. С. Інклюзивно-ресурсний центр як засіб інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в регулярний освітній простір. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Педагогічні науки*. 2017. Вип. 80 (1). С. 150-153.
3. Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні. (б. Д.). URL:http://www.osvitportal.lviv.ua/inklyuzyvna_osvita_dlya_ditey_z_osoblyvym_u_potrebamy_v_ukraini (дата звернення 20.09.2022).

Мойсеюк Василь Петрович

здобувач магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 016
«Спеціальна освіта (інклюзивна освіта)»

Науковий керівник:

Главацька О.Л., кандидатка педагогічних наук, доцентка
доцентка, кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ФАХІВЦІВ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВНА УМОВА ЇХ ПРОФЕСІЙНОГО ДОВГОЛІТТЯ

На сьогоднішній день в Україні питання збереження і зміцнення здоров'я фахівців інклюзивної освіти набуває першочергового значення. Це зумовлено перш за все тим, що робота фахівців інклюзивної освіти відзначається своєю складністю, багатогранністю, постійним перебуванням у стані фізичної і психологічної напруги, що несе певний ризик для їх здоров'я. Для з'ясування шляхів збереження професійного здоров'я фахівців інклюзивної освіти, які б забезпечили їм успішну, результативну без ризику для здоров'я професійну діяльність, перш за все, необхідно дослідити сутність поняття «професійне здоров'я» та визначити руйнівні чинники професійного здоров'я фахівців інклюзивної освіти.

Науковець В. Подляшанник, виходячи з позиції суб'єктивного підходу, розглядає професійне здоров'я особистості як процес збереження і розвитку регуляторних властивостей організму, його психофізичного і соціального благополуччя, який забезпечує високу надійність професійної діяльності, професійне довголіття і максимальну тривалість життя [2, с.74].

Дослідження професійного здоров'я фахівців у системі ціннісних орієнтацій дозволило Т. Дзюбі дійти висновку, що професійне здоров'я - це